

Monumentnummer*: 518468

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* 11 december 2001
Kadaster deel/nr 82900/100

*Woonplaats** **Amsterdam** *Gemeente** **Amsterdam** *Provincie** **Noord-Holland**

Locatiennaam **Amsterdam** *Locatieomschrijving* **Binnenstad**

*Kadastrale gemeente** **Amsterdam** *Sectie** **0** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **1791**

Omschrijving**

Inleiding

In 1864-65 rondom een cour aangelegde AMSTERDAMSE CAVALERIEKAZERNE met HEK als erfscheiding in een sobere Neo-Classicistische trant in opdracht van het toenmalige Ministerie van Oorlog. De bestektekeningen zijn gesigneerd door de Majoor Eerstaanwend Ingenieur, de Eerste Luitenant Ingenieur en de Eerste Inspecteur van Fortificatiën. In 1874 werd ten oosten van de kazerne een RIJLOODS gebouwd, verbonden met het hoofdgebouw door een corridor. Het is gebouwd in een sobere eclectische trant eveneens in opdracht van het toenmalige Ministerie van Oorlog.

N.B. Halverwege de jaren vijftig werd de kazerne in gebruik genomen als dependance van het naast gelegen Rijksmagazijn voor Geneesmiddelen. Het interieur werd hierbij, zonder veel ingrijpende veranderingen, aan de opslagfunctie aangepast. Eind 1992 werd het gebouw ingenomen door de Rijksacademie van Beeldende Kunsten. Hiertoe vond in 1991-92 onder leiding van architect Koen van Velsen een ingrijpende verbouwing plaats, waarbij op de binnencour een groot gebouw verrees, achter de rijloods een aantal ateliers en een kantine aan de Singelgracht.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Symmetrisch opgezette kazerne volgens het vierkante 'Vaubanse' type, met vier vleugels rondom een cour. Elke vleugel meet 13 meter en heeft in het midden een poort die uitkomt op de binnenplaats. Het gebouw heeft een rechthoekige plattegrond en is opgetrokken in baksteen voorzien van kruisvormige (X) muurankers met aan de straatzijde een voorvleugel bestaande uit een begane grondverdieping, een verdieping en een zolderverdieping. De drie overige vleugels zijn lager opgetrokken en hebben slechts een zolderverdieping. De voorvleugel toont verder een middenrisaliet voorzien van getoogde inrijpoort met natuurstenen sluitsteen met ontwerpjaartal 1864 en hardstenen plaquette met opschrift: 'KAVALLERIE-KAZERNE', en gebosseerde hoeklisenen en driehoekig fronton. De gevels worden verder geleed door telkens gekoppelde rondboogvensters met zesruits en V-vormige roedenverdeling (deels van ijzer, deels van hout) in houten kozijnen onder een samenstel van schilddaken, in oorsprong gedekt met ijzerblik en nu voorzien van pannen. Deze vensters komen in de stalvleugels alleen voor ter weerszijden van de getoogde poort.

In het INTERIEUR is ondermeer van belang de gietijzeren latierpalen op de begane grond, de lange reeksen ijzeren Polonceau-spanen van de kappen op de vleugels en de Philibert-spanen van de kap van het hoofdgebouw.

De rijloods is gebouwd op een rechthoekig grondplan onder een zadeldak tussen puntgevels met een klimmend boogfries. Opgetrokken in baksteen op een eveneens bakstenen fundament. Aan de korte zijden gekoppelde rondboogvensters - aan de voorgevel te weerszijden van de tussen lisenen geplaatste dubbele ingang met half rond bovenlicht - die evenals de gietijzeren roosvensters in de top van een omlijsting in gele siersteen zijn voorzien. Beide langshevels tellen 9 vensterassen en worden geleed door lisenen en getoogde vensters. In het INTERIEUR resteert nog de oorspronkelijke open Polonceau-kapconstructie met houten spantpoten en ijzeren vakwerk.

Aan de straatzijde nog aanwezig ijzeren hekwerk. De staanders en pieken zijn van gietijzer, de spijlen en regels van getrokken ijzer en de overige onderdelen van smeedijzer.

Waardering

Voormalige kazerne en rijloods met bijbehorende interieuronderdelen en met ijzeren hek van algemeen belang vanwege de architectuur- en militairhistorische waarde alsmede van stedenbouwkundige waarde. De twee gebouwen zijn door hun vormgeving en detaillering alsook de kapconstructies en de gietijzeren latierpalen kenmerkend voor de sobere utilitaire architectuur van de Genie uit het midden van de 19de eeuw. Tevens van belang wegens de situering aan de binnenstadszijde van de Singelgracht als onderdeel van een grotere reeks militaire gebouwen en als zodanig mede van belang wegens de uitdrukking van de functie van garnizoensstad.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bijgebouwen

Militair verblijfsgebouw

Functie

Manege(B)

Kazerne

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument